

RAVIMIAMET

Ravimite ehtsuse kontroll – 6 kuu kogemused

Teet Eomäe

digiteenuste spetsialist, inspeksiooniosakond

29.08.2019 Tartus

Ravimiameti infopäev apteekritele

Millest tuleb juttu?

1. **Nõuded** - turvaelementide kontroll ja võltsingukahtlusest teavitamine
2. **Erandid** - nõ üleminekuaja erisused
3. **Tulevik** - Mis saab edasi?

Juhendid ja info turvaelementide kohta:

<http://ravimiamet.ee/juhendid-ja-teave-turvaelementide-rakendamiseks>

Millistel ravimitel peavad olema turvaelemendid?

Ravimite turvaelemendid **peavad** olema paigaldatud

- kõikidele retseptiravimitele (välja arvatud Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 2016/161 Lisas I loetletud ravimid);
- käsimüügiravimitele, mis on loetletud Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 2016/161 Lisas II (hetkel omeprasool gastroresistentne kõvakapsel 20 ja 40 mg).

Ravimite turvaelemente **ei pea** paigaldama

- määruse lisas loetlemata käsimüügiravimitele;
- veterinaarravimitele;
- kliinilise uuringu ravimitele, millele pole veel müügiluba või kui kogu partii on mõeldud kasutamiseks uuringus.

Müügiiloata ravimid - ei pea olema turvaelemente, kuid juhul kui neile on paigaldatud turvaelemendid Euroopa Liidu turu jaoks, peab apteek need kasutusest kõrvaldama.

3

Apteegi kohustused

Kontrollib turvaelementide ehtsust ja kõrvaldab kasutuselt ravimite ainulaadsed identifikaatorid:

- **ravimi väljastamisel lõpptarbijale**, sh haigla osakonda, teisele haiglale;
- **ravimid, mida ei saa enam väljastada ega tagastada** ravimi hulгимүүjale või tootjale;
- ravimid Raviametile **kvaliteedi kontrolliks**;
- ravimid, mida kasutatakse **kliinilises uuringus**;
- kui väljastatakse ainult osa ravimipakendist, kontrollib apteek turvaelemente ja kõrvaldab ainulaadse identifikaatori kasutuselt pakendi esmakordsel avamisel;

Kui on alust arvata, et ravimi välispakendit on rikutud, või kui ravimi turvaelementide kontroll näitab, et toode võib olla võltsitud, ei väljasta apteek ravimit ning teavitab viivitamata Raviametit.

4

Mida veateadete korral teha?

Üldpõhimõtted:

- Veenduda, et tegemist ei ole tehnilise probleemiga
- Võimalusel kontrollida teisi pakendeid, partiisid ja väljastada patsiendile korrektse staatusega ravimipakend
- **Kui veateate kohaselt on ravimipakendi ainulaadne ID (AID) mitteaktiivne so. müüdüd, varastatud, hävitatud jne, siis ravimit väljastada ei tohi. Teavitada Ravimiametit!**

Põhjalikum nimekiri on „[Võltsingukahtlusest teavitamise juhend käitlejatele](#)“
lisas.

5

Osapoolte teavitamine

- **Ravimiameti teavitamine võltsingukahtlusest**
Teated edastatakse Ravimiametile esimesel võimalusel [veebivormi](#) vahendusel. Kui tehti foto, lisada see teatele.
- **REKS teavitamine võltsingukahtlusest**
Teavitused REKSile on vabas vormis e-posti teel aadressile help@reks.ee
- **Hulgimüüja teavitamine**
Teavitused hulgimüüjale on vabas vormis (taasesitatavalt).

6

Veateadete esitamine RA kodulehel

RAVIMIAMET

Apteekrite
Ettevõtjate
Kodanikele
Arstide

Ravimiametist
Inimestel kasutatavad ravimid
Veterinaarravimid
Bioloogilised preparaadid
Õigusaktid
Järelevalve ja kokkuvõtted

Teade ravimi võltsingukahtlusest

Palun kirjeldage ravimit ja probleemi nii täpselt kui võimalik. Teate esitaja isikuandmed hoitakse Ravimiamet konfidentsiaalsena.

* kohustuslikud väljad

1. Teate esitaja

Ettevõtte nimi *

Tegutsemiskoha kood

Ettevõtte liik Müügiloahoidja Tootja Apteek Hulgimüüja

Paralleeliturustaja Muu

Asukoht-Tänav, majanumber *

Asukoht-Linn *

E-post *

Telefon *

Faksi *

7

Ravimiametisse saadetud teated võltsingukahtluse kohta

- Noom automaatteated
- Magnum automaatteated
- REKS andmeanalüüsi käigus leitud juhtumid
- Ravimiameti veebivormi kaudu on laekunud 1 teade.

Teadete analüüsi tulemused

Ükski võltsingukahtlus ei leidnud kinnitust.

Kasutuselt kõrvaldatud pakendite korduv müük on suur. Näiteks:

EMVO statistika järgi püüti Eestis juuli viimasel nädalal 715 korda väljastada juba kasutuselt kõrvaldatud AID-ga ravimipakendit.

Sellest orienteeruvalt 500 on ühe kasutaja poolt.

9

Ülejäänud veateated

Täpsemalt uurides selgub, et ravim on peaaegu alati patsiendile väljastatud hoolimata sellest, et REKS süsteem annab hoiatuse, et ravim on kasutuselt kõrvaldatud (*nt inactiv*).

Juhendi kohaselt ei tohi selliseid ravimeid ilma täiendava kontrollita väljastada! Erandina ainult juhul kui tegu on selle apteegi viimase ravimipakendiga ja ka siis tuleb dokumenteerida ravimi ja ostja andmed.

10

Tüüpilised põhjused kui ravimipakendi AID on kasutuselt kõrvaldatud:

- Hulgiladu tegi AID kontrollimise asemel – AID kasutuselt kõrvaldamise.
- Letil oli 2 pakendit – süsteemist kanti läbi üks ja patsient sai kaasa selle, mis oleks pidanud riulile tagasi minema
- Apteek väljastas ravimipakendid haiglaapteegile või teisele apteegile ning kõrvaldas pakendite AID kasutuselt

11

Üksikjuhtumid:

- Kogemata skaneeriti patsiendil kaasas olnud ravimipakend
- Apteeki tagastatud pakend sattus uuesti müüki
- Haiglale komplekteeritud kaup pandi uuesti müüki
- Ravimipakendit kõrvaldati kasutuselt kümneid kordi, sest kasutaja ei saanud aru, miks veateade ära ei kao.

12

PCK_22 tüüpjuhtum

Kõik tegevused salvestatakse:

Time	Process Id	Process Name	Batch Id	Return Code	Return Code Description	Interface	Client Id	User Id	Alert Id
04.06.2019 10:15G110		Verify single pack	JM2354	NMVS_SUCCESS	Successfully processed.	WEBSERVICE	***	***	-
04.06.2019 10:16G120		Dispense single pack	JM2354	NMVS_SUCCESS	Successfully processed.	WEBSERVICE	***	***	-
15.07.2019 09:30G110		Verify single pack	JM2354	NMVS_SUCCESS	Successfully processed.	WEBSERVICE	***	***	-
15.07.2019 09:33G120		Dispense single pack	JM2354	NMVS_NC_PCK_22	Pack is already inactive.	WEBSERVICE	***	***	EE-***

13

Ennetamisvõimalused

- EMVO poolt on olemas võimalus pakendi staatuse kontrolliks (Verify)
- Kui kaup tuleb teisest apteegist, siis on kasulik kontrollida pakendi staatust
- **Kui oli tegu eksitusega, siis 10 päeva jooksul saab AID staatuse aktiivseks tagasi pöörata (samal apteegis, kus see kõrvaldati)**

14

Kui tuvastate kontrolli käigus, et ainulaadne ID on ekslikult deaktiveeritud teie apteegis

Kasutage võimalust AID aktiivse staatuse taastamiseks!

Lubatud 10 päeva jooksul samas apteegis!

15

Ravimiameti otsustega tehtud erandid

- NOVORAPID PENFILL 5X3 ML
- TRIVERAM 20/10/5mg N30
- DOLOPROCT 1MG/40MG
- CLEXANE 4000/6000/8000
- IMATINIB ZENTIVA 100 mg

Pakenditel puutub rikkumisvastane seade või on serialiseerimise info osas puudusi. Need ravimid on lubatud müüki seoses [tärneraskustega](#).

16

Erandite tegemisel Ravimiamet...

- Hindab **tärneraskuste** võimalikkust
- Küsib maaletooja/tootja kinnituse konkreetse partii **võltsimisrisi puudumise** kohta
- Lubab üldjuhul väljastada ravimipakendeid konkreetsete **partiide** või **pakendite** ulatuses

Ravimiameti poolt tehtud erandid on avalikustatud REKS veebilehel

<https://www.reks.ee/menetlus/>

17

Järelevalve

- Apteegis järelevalve üldjuhul **tavapärase inspeksiooni käigus**
- Rakendumisperiodil on rõhk **nõustaval rollil**
- Apteegis peavad kajastuma toimingud, mis on tehtud ainulaadse identifikaatori kontrollimisel (ehtsuse kontrollimine, kasutuselt kõrvaldamine)
- Ravimiamet saab võrrelda **REKS andmebaasis** olevaid andmeid (kes, millal ja mida AID osas tegi) apteegist väljastatud ravimite andmetega – sh kas kõikidel väljastatud ravimitel on turvaelemendid andmekogust kustutatud.

18

Edasised plaanid I

Ravimiamet on osapooltele teinud ettepaneku luua [elektrooniline nimekiri eranditest](#), mis ei vaja võltsingukahtlusest teavitamist:

- Ravimiameti poolt tehtud erandid
- „India koodid“ e. india turule toodetud ravimid, mis kannavad sarnast 2D koodi
- GTIN koodid, mida kannavad enne 09.02.2019. a vabastatud ravimid, kuid mida ei ole andmebaasi üles laetud.

19

Edasised plaanid II

Septembri algul kohtub Ravimiamet huvipooltega, arutatakse üleminekuperioodi lõpetamise küsimust.

Täname kõiki, kes saatsid Ravimiameti küsimustikule vastused.

20

RAVIMIAMET

Aitäh!

Tel: 7 374 140

info@ravimiamet.ee

<https://ravimiamet.ee/ravimite-turvaelemendid>